24 feb 2019

Sök Den Stads Bästa Dit Jag Har Fört Er

Effektiv tjänst genom lokal förankring och lokalt engagemang

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

Och sök den stads bästa dit jag har fört er i fångenskap och be för den till HERREN

(Jer 29:7)

Bibeltext

Detta är vad som stod i det brev som profeten Jeremia sände från Jerusalem till de äldste som ännu levde kvar i fångenskapen och till prästerna, profeterna och allt folket, dem som Nebukadnessar hade fört bort från Jerusalem till Babel, sedan kung Jekonja hade lämnat Jerusalem tillsammans med kungamodern och hovmännen, Juda och Jerusalems furstar samt hantverkarna och smederna. Jeremia sände brevet med Eleasa, Safans son, och Gemarja, Hilkias son, när Sidkia, Juda kung, sände dessa till Nebukadnessar, kungen i Babel. Brevet löd:

Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, till alla de fångar som jag har låtit föra bort från Jerusalem till Babel: Bygg hus och bo i dem, plantera trädgårdar och ät deras frukt. Tag er hustrur och föd söner och döttrar, tag hustrur åt era söner och gift bort era döttrar, så att de föder söner och döttrar. Föröka er där och bli inte färre. Och sök den stads bästa dit jag har fört er i fångenskap och be för den till HERREN. När det går väl för den, går det också väl för er.

Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Låt er inte luras av de profeter som finns bland er, inte heller av era spåmän, och lyssna inte till de drömmar som ni drömmer. Ty man profeterar lögn för er i mitt namn. Jag har inte sänt dem, säger HERREN.

Ty så säger HERREN: När sjuttio år har gått för Babel skall jag ta mig an er och uppfylla mitt löfte att föra er tillbaka till denna plats. Jag vet vilka tankar jag har för er, säger HERREN, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp. Ni skall kalla på mig och komma och be till mig, och jag skall höra er. Ni skall söka mig, och ni skall också finna mig om ni söker mig av hela ert hjärta. Ty jag skall låta er finna mig, säger

HERREN. Jag skall göra slut på er fångenskap och samla er från alla de folk och alla de orter dit jag har drivit bort er, säger HERREN. Jag skall låta er komma tillbaka till den plats från vilken jag förde er bort som fångar." (Jeremia 29:1-14)

Inledning

Det sägs ofta att man inte skall ta sitt eget liv som utgångspunkt när man predikar Guds Ord. Det är Gudsordet som skall vara utgångspunkten. Samtidigt kan man inte predika sådant som inte själv blivit levande för en egen del. När jag nu talar här idag gör jag det utifrån en brottningskamp jag varit inne i en mycket lång tid, ända sedan vi kom tillbaka till Nyköping, och denna brottningskampen är inte över ännu. Jag ber om ursäkt om jag kommer att vara för personlig bitvis, men detta beror på att det som står här har berört mig personligen och enda sättet att förmedla det på ett trovärdigt sätt är att låta det bottna hos mig själv och min egen familj. Självklart har detta med hela den flyttprocess vi som familj varit inne i sedan Gud talade till oss om att lämna Lindesberg i januari 2016, och som förlängningen handlar om vad Gud tänker göra i Nyköping bland sitt folk.

Det handlar idag om en fortsättning av vad jag talade om för några veckor sedan: *Allt är tillåtet, men allt är inte nyttigt*, och budskapet då var att vi skall leva på ett sådant sätt att vi maximerar nyttan med Guds välsignelser, för Gud är väldigt frikostig men han är också effektiv. Om budskapet då var om *effektiv livsstil*, så gäller dagens predikan *effektiv tjänst*. Och en sådan *effektiv tjänst* handlar om mycket, men vad jag kommer att peka på idag är främst *lokalt engagemang* och *lokal förankring.*

Jag kommer att säga saker idag som kanske kan förskräcka några av er, inte för att det är felaktigt utan för att det kan få konsekvenser vi på kort sikt inte tycker om. Men Bibeln är full av berättelser där sådant som på kort sikt ser ut som ett nederlag i själv verket är en nödvändighet för att Gud på längre sikt skall kunna välsigna sitt folk på sina egna villkor, och genom sitt folk hela världen.

Ni som läst utkastet till årsberättelse har redan fått en försmak av dessa tankar, som jag inkluderat i inledningen till nämnda årsberättelse.

Må Herren hjälpa oss att få upp ögonen idag för hur vi kan tjäna honom på ett effektivt sätt, så att hans goda vilja kan få ske.

Predikan

1. **Vad brevet från Jeremia betydde för judarna i Babel**. Alla bibeltexter skall alltid först läsas i ljuset av vad de betydde för de som först tog emot dem, så även denna text.

   1.1. Texten handlar om ett rent fysiskt brev som Jeremia, som ännu var kvar i Jerusalem, skrev till de bortförda av Juda folk i Babel, de som hade först bort i första omgången[1].

   1.2. Brevets innehåll handlar om att de bortförda inte skall förvänta sig någon snabb frigivning så att de kan återvända till Jerusalem. Istället vill Herren genom Jeremia säga att de skall inrikta sig på att det kommer att ta lång tid, hela 70 år, innan ett återvändande kan ske. Innan det blir bättre kommer det att bli värre: ännu fler skall föras bort från Jerusalem innan vändningen kommer. Och det kommer att ta lång tid.

   1.3. Brevet varnar också för de falska profeter och drömmar[2] som folket möter i Babel, profeter och drömmar som lovar en snabb lösning på krisen och ett snabbt återvändande. Jeremia bekräftar visserligen att folket verkligen hör hemma i Jerusalem och att folket en gång skall gå återvända dit, men att det ligger långt fram i tiden.

   1.4. Istället för att drömma om en avlägsen framtid och hoppas på något som ännu inte låg inom räckhåll har Herren andra råd till de bortförda. De skall inte ägna sig åt dagdrömmerier i Babel så att de förblir inaktiva. Gud säger rent ut att även om det ser ut som att det är babylonierna som fört bort Juda folk, så är det ytterst han själv som ligger bakom det. Istället för att drömma skall de därför rota sig i Babel så pass mycket att de kan få något vettigt uträttat och på det sättet förbereda sig för återvändandet på längre sikt:

      1.4.1. Bygg hus och bo i dem — skaffa tak över huvudet

      1.4.2. Plantera trädgårdar och ät deras frukt — trygga er försörjning

      1.4.3. Tag er hustrur och föd söner och döttrar…— föröka er och bli inte färre!

---

[1] Detta första bortförande skedde enligt Jeremia 24:1 c:a 597 f Kr. Jerusalem intogs slutgiltigt drygt 10 år senare, 586 f Kr.

[2] Olika bibelöversättningar har lite olika betoning när det gäller dessa drömmar. En del översättningar säger att det är de falska profeterna och spåmännen som drömmer drömmarna, medan andra menar att det är de bortförda av folket som drömmer dessa drömmar.

1.4.4. Sök den stads bästa dit jag har fört er i fångenskap och be för den till Herren — en kommentator säger: *Detta var de vana vid att göra för Jerusalem (Ps 122:6-9[3]). På ett chockerande sätt säger Herren till dem att flytta sina böner och sina ansträngningar från Jerusalem till Babel, den hedniska huvudstaden, för de kommande sjuttio åren skulle deras "frid och välgång" (hebr. shalom) vara kopplad till Babylons "fred och välgång". Detta budskap var den exakta motsatsen till vad de falska profeterna bland dem i Babylon säger: de utlovar falskeligen en snabb återvändo till Juda[4].* Vi kan också se från övrig litteratur i GT:s senare del, t.ex. Daniel och Hesekiel, att de som åtlydda förmaningen blev välsignade och fick bli till välsignelse i Babel.

2. **Vad det kristna församlingen kan lära sig av brevet från Jeremia**. En text som denna kan inte tillämpas direkt på Guds församling i det nya förbundet utan att vi skalar bort det som är direkt kopplat till den situation judarna befann sig i vid den aktuella tidpunkten. Till exempel: de var bortförda i fångenskap, det är vi förmodligen inte. Brevet Jeremia skrev gällde endast ett särskilt folkslag, de judar som förts bort, men i det nya förbundet är vi som är hedningar inympade tillsammans med judarna i ett nytt förbund, oavsett vilken etnisk härkomst vi har. Och de väntade på att få komma tillbaka till den plats de lämnat, Jerusalem, medan Guds församling väntar på att få komma till en plats vi aldrig varit på, himlen. Så vad kan vi lära rent generellt av texten?

2.1. Hoppet om framtiden får inte slockna. Liksom judarna skulle få komma tillbaka till Jerusalem, så har vi ett framtidshopp: *Men vi har vårt medborgarskap i himlen, och därifrån väntar vi Herren Jesus Kristus som Frälsare.* (Fil 3:20) B2000: *Vårt hemland är himlen…*

2.2. Men hoppet om framtiden får inte överskugga allt så att vi blir inaktiva på den plats vi just nu befinner oss. Judarna fick vid upprepade tillfällen veta att det skulle ta sjuttio år innan de skulle få återvända, men vi vet inte dagen och timmen då Jesus kommer tillbaka: *Det är inte er sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt. Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.* (Apg 1:7-8)

---

[3] *Önska Jerusalem frid! Må det gå dem väl som älskar dig. Må frid råda inom dina murar, välgång i dina palats.* (Ps 122:6-7)

[4] Zondervan Study Bible, sid 1522, not till Jer 29:7. Fritt översatt från engelska.

2.3. Falska profeter och falska drömmar får inte lura oss att tappa fokus från vad Gud sagt. Judarnas framtid hotades av att de fick falska budskap om ett snart återvändande, och Guds församlings framtid kan på samma sätt hotas av allehanda falska profetior, spåmän och profeter som leder oss bort från Guds Ord och får oss att leva på svärmiska drömmares uttalande. Allt vi hör måste prövas, och särskilt om det gäller stora utfästelser om väldiga framgångar. Nya testamentet talar om dessa falska profeter med bl a följande ord: *Låt er inte frändömas segerkransen av någon som ger sig hän åt 'ödmjukhet' och går upp i syner av änglarnas tillbedjan och som utan orsak är uppblåst i sitt köttsliga sinne* (Kol 2:18)

2.4. Gud har allt under kontroll. Det var förmodligen en chock för judarna att höra att det var deras Gud, vars tempel ännu fanns kvar i Jerusalem, som låtit föra bort dem till Babel, men de blev nog tröstade av att han lovade dem att han tänkt *fridens tankar och inte ofärdens för att ge dem en framtid och ett hopp*. Han som låtit föra bort dem skulle också föra dem tillbaka i sinom tid. På samma sätt skall Guds församling, då den går igenom kriser av olika slag, hålla fast vid att Gud ytterst har kontrollen och kommer att låta allt samverka till det bästa. Även sånt som vid första anblicken ser ut som ett nederlag: *Samma dag bröt en svår förföljelse ut mot församlingen i Jerusalem, och alla utom apostlarna skingrades över Judeen och Samarien. De som nu hade skingrats gick omkring och predikade evangeliet.* (Acts 8:1b,4)

3. **HUVUDPUNKTEN: Effektiv tjänst genom lokal förankring och lokalt engagemang**. Jag vill utifrån dessa tankar ge några rent praktiska råd till dig och mig för att vi skall kunna tjäna Herren på ett effektivt sätt:

3.1. För att kunna tjäna Gud effektivt behöver vi landa i vart vi hör hemma. *Vilket jordisk plats har Gud kallat oss till?* När vi väl vet det så skall vi inte drömma om andra platser —förutom himlen, vårt rätta hemland — förrän Gud uttryckligen säger något annat. Många kristna blir inte till välsignelse därför att de inte vet var de hör hemma och driver bara runt, eller också vet de vilken plats de är kallade till men går inte dit. Eller också vågar de inte fråga Gud eftersom han kanske skickar dem till något ställe de inte vill gå till[5]. Men när vi är på *rätt* plats blir vi till välsignelse bara genom vår närvaro där. Det är effektiv tjänst.

[5] När man läser platsannonser för pastorer som söker ny tjänst slås man över följande faktum: de allra flesta vill arbeta i stora församlingar i stora städer, allra helst i Stockholmsområdet. Få vill frivilligt gå till små besvärliga platser. Det kan väl ändå inte vara möjligt att Gud glömt dessa platser?

3.2. *Lokal förankring*: När vi vet vilken jordisk plats Gud kallat oss till skall vi stanna där och förankra oss lokalt i den bygden: skaffa tak över huvudet, trygga försörjningen, bilda familj (om vi inte redan har en sådan) och gå med i en församling på den orten[6], och finns det ingen församling är det vårt uppdrag att med Herrens hjälp vara med och bygga upp en sådan[7].

3.3. *Lokalt engagemang*: När den lokala förankringen är på plats är det vårt uppdrag att engagera oss i den ort Herren ställt oss på:

3.3.1. Sök den stads bästa dit jag fört er — förutom bönen, som nämns nedan, så är vårt uppdrag på den plats Gud kallat oss till att verka för den ortens bästa. Och här måste vi gå en balansgång mellan att bli alltför engagerade i samhället och alltför lite engagerade i samhället. Vi är inte kallade att vara allmänna världsförbättrare, för den värld vi har omkring oss går mot sitt slut oavsett hur mycket vi försöker förbättra den, men där vi ser olika behov på vår ort kan vi vara med och göra insatser på olika sätt. Då vinner vi människors förtroende och kan få öppna dörrar för att sprida evangeliet.

3.3.1.1. Även om jag och ni som sitter här är partiska i frågan, så är det ändå så att ett bra exempel på detta är *Betelhemmet*, som grundats av kristna i Kiladalen för att bereda en värdig ålderdom på kristen grund åt bygdens äldre. Och genom Betelhemmets närvaro i bygden kan arbete beredas åt folk i bygden, Jönåkers centrum blir betydlig mer levande, evangelium kan spridas till de äldre, Betelhemmets anställda och de boendes anhöriga, och Betelförsamlingens förtroende i bygden kan stärkas. (Ett annat exempel följer nedan.)

3.3.1.2. När församlingen växer är det också bra för bygden och när bygden växer är det alltid bra för församlingen, eftersom församlingen består av människor. *Föröka er där och bli inte färre*. Genom att aktivt verka för att den bygd i bor i kan överleva,

---

[6] Guds Ord till Juda folk gällde den rent fysiska fortplantningen, men vi kan utan problem tillämpa den på Guds församling och dess tillväxt i det här fallet.

[7] I biblisk mening kan ingen människa ”bilda” Guds församling, för en sådan kan endast födas av Gud på varje plats. Men så snart människor börjar samlas på en plats i Herrens namn skall det betraktas som att en församling har bildats där. Och det behöver inte vara märkvärdigare än att man möts hemma hos varandra för bön, lovsång, bibelläsning och ömsesidig uppbyggelse.

medverkar vi indirekt till att trygga församlingens överlevnad, för utan människor finns inget underlag för en församling.

3.3.2. Be för den till Herren — att gå in i förbön för den plats man är kallad till är A och O, och det är också det främsta sättet med vilket man kan trygga stadens bästa. *Först av allt uppmanar jag till bön och åkallan, förbön och tacksägelse för alla människor … Jag vill nu att männen på varje ort skall be med heliga, upplyfta händer, utan vrede och diskuterande. På samma sätt skall kvinnorna be…*(1 Tim 2:1,8,9a)

Avslutning

I Lewi Pethrus memoarer finns en berättelse om en pensionerad postmästare, en viss Charlier[8]. Jag vill avsluta med att berätta hur han fick tjäna Gud efter sin pensionering. Hans berättelse är, trots att det är många år sedan den inträffade, ett utmärkt exempel på hur man effektivt kan tjäna Gud genom lokal förankring och lokalt engagemang:

När Charlier … pensionerades av postverket, kom han en dag till mig, sedan vi båda flyttat från Stallmästaregården [i Stockholm]. Han hade då en sak på sitt hjärta, som han vill rådgöra med mig om.

—Jag har mycket undrat, sade han, hur jag bäst skall kunna tjäna Gud nu, när jag har slutat min plats. Jag har haft en känsla av att jag skulle vilja komma till någon mörk plats, där det inte finns någon pingstverksamhet, och ta emot vittnen och se till att folket får höra detta härliga evangelium.

—Jag har varit ute, fortsatte han, och rekognoserat, och jag har haft flera platser på förslag. Men nu har jag fastnat för en trakt nere i Västergötland.

Och så berättade han, att han trodde, att han skulle köpa ett ställe i närheten av Tidan, där pingstväckelsen ännu inte hade kommit in.

Jag kände mig djupt gripen av hans och hans hustrus nit, och jag kunde inte annat än råda honom till att handla, såsom han hade känt.

Han sålde en villa, som han då hade i Duvbo, och köpte ett ställe i den trakt han förut nämnt. Han lät renovera huset, gjorde det snyggt och trevligt. Trädgården rustade han upp, så det lilla stället stod som i högtidsskrud.

[8] Hänryckningens tid, sid 181-183.

I övre våningen av villan hade han låtit göra i ordning ett rum, som stod uteslutande för predikanters räkning, och han fick ibland besök av sådana. Men det var svårt att samla folk. De var rädda för den nya läran och undrade, vad det var för folk, som hade kommit till trakten.

Charlier gick ut bland grannarna. Han såg snart, att man inte hade särskilt välskötta trädgårdar. Trädet var inte beskurna och man uraktlät att ge dem den besprutning de behövde. Han hjälpte några att få trädgårdarna i ordning, vilket blev mycket uppskattat. De började till och med att tala om, att den där pingstvännen var en snäll och hygglig och hjälpsam människa, och framför allt var han en duktig trädgårdsmästare. Hans egen trädgårdstäppa tilldrog sig bygdens uppmärksamhet genom den skötsel som den fick.

Om någon tid ville många ha hjälp med sina trädgårdar, och på hans initiativ ordnades en trädgårdsförening, för vilken han blev ledare. Så småningom fick folket i trakten förtroende för de präktiga nykomlingarna. Den ena efter den andra blev fri från sin rädsla, och de började komma på mötena och lyssna.

Om någon tid tog han initiativet till en samlingslokal för möten, och man byggde ett trevligt kapell strax intill hans gård. Verksamheten blev allt mer och mer stabil. Innan han slutade sina dagar var det en ganska talrik och kraftig församling på platsen, och pingstväckelsen hade verksamhet på flera håll i bygden.